

קרן קיימת לישראל
K K L - J N F

ילדי

ההיער

חברת משימות משפחתיות ביערות קק"ל

שלום לכל הילדים והילדות!

על מה אתם חושבים כשאתם שומעים את המילה "יער"?
על אגדות קסומות כמו כיפה אדומה? על פיות טובות שמעופפות בין צמרות העצים? ברור!
אבל כדאי לדעת שיש עוד המון דברים מרתקים ביער - חלקם גלויים, חלקם חבויים. צריך רק לחפש אותם...
בואו נצא יחדיו למסע, שיהפוך את היער שבו אתם נמצאים כעת לאגדה - שבה אתם הגיבורים!

קן קימת לישראל מגשימה את החלום

לפני שאתם מתחילים את המסע שלכם ביער, היינו רוצים להכיר אתכם.
מה שמכם? _____ ומה גילכם? _____
מה שמו של היער שבו אתם מטיילים היום? _____

כעת, הכירו אותנו

קן קימת לישראל (בקיצור, קק"ל) הוקמה בשנת 1901 בעקבות רעיון שהגה פרופסור צבי הרמן שפירא, כארגון שמטרתו לקנות קרקעות בארץ ישראל על ידי גיוס תרומות מהעם היהודי. וכך, כבר יותר מ-115 שנים אנו עוסקים מדי יום ביומו בהגשמת החלום ובתרומה למדינת ישראל בנטיעה של יערות ושמירה עליהם, בשיקום נחלים, בניית מאגרי מים, הקמת חנוונים ביערות, שמירה על איכות הסביבה וחינוך לערכי ציונות וקיימות.

אז קדימה, סנתחיל לטייל יחדיו?

יער נולד!

יש כל כך הרבה יערות בישראל, ובכל יער - עצים כה רבים!
השלימו את המילים החסרות לפי האיורים, וגלו כמה עובדות מרתקות שאולי לא ידעתם על יערות.

לפעמים נראה שהם היו כאן מאז ומ _____ אבל יערות רבים מאוד בישראל ניטעו על ידי אנשי קק"ל ב- _____
השנים האחרונות.

אז איך יער נולד?

היערנים שלנו יוצאים ליערות, אוספים זרעים ומביאים אותם אל משתלות קק"ל שברחבי _____ הזרעים נובטים והופכים להיות שתילים צעירים. כאשר הם חזקים, הם מועברים לנטיעה ביערות, ולעיתים קרובות אף ליד "הוריהם". למה? אולי כדי שירגישו בבית...
ואם מדובר בנטיעת יער חדש לגמרי? ב _____ ובראשונה, יש לאתר את השטח שמתאים לנטיעת _____
לאחר מכן, יש לבדוק את השטח כדי לדעת אלו מיני עצים יתאימו לו.

כעת יש לנו יער לתפארת. אבל למה זה בכלל חשוב?

ובכן, לעצים יש תרומה אדירה לחיים על פני כדור הארץ: הם סופחים אליהם את הפחמן הדו חמצני, מספקים כ-30% מהחמצן בעולם, נותנים צל, מניבים פירות למאכל, מנקים את האוויר מאבק ומזהמים נוספים, מורידים את הטמפרטורה בסביבתם וגם משמשים לייצור מוצרים שונים (כולל הנייר שממנו אתם קוראים עתה).

בזכות העובדה שהם קולטים פחמן דו חמצני, מסייעים עצי היער גם להילחם באפקט החממה - זו שגורמת להתחממות כדור הארץ.
רוצים עוד כמה סיבות טובות? ה- _____ משתמשת בפרחי העץ כצוף לדבש, מיני עצים מסוימים מהווים מקור ל- _____ ועוד ועוד.

אה, ויתרון גדול נוסף: הם מעוררים שמחה בקרב מטיילים ואצל כל מי שאוהבים לעשות _____!

1. 2. $500 - 400 = ?$ 3. 4. 5. 6. 7. 8.

איך שותלים יער?

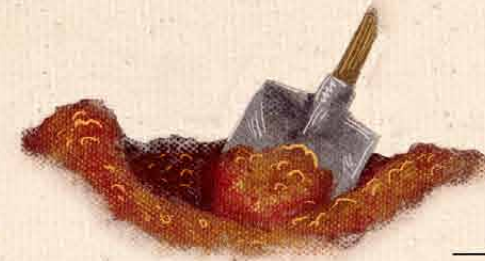
אחרי שלמדנו דברים כה רבים על היער, הגיע הזמן להפשיל שרוולים! היערן המבולבל רוצה לנטוע שתיל של ברוש. עזרו לו לעשות זאת בסדר הנכון - מ-1 עד 6.

מספר ___
הצב את השתיל, גרוף אדמה וכסה את שורשיו

מספר ___
הנטיעה הושלמה - כל הכבוד! אהל לשתיל בהצלחה בביתו החדש!

מספר ___
חפור גומה באדמה

מספר ___
השקה אותו במעט מים

מספר ___
הכנס את השתיל לגומה המיועדת לו

מספר ___
הזק את האדמה סביב השתיל כדי לחזק את אחיזתו בתוך הקרקע

החברים מסתתרים בתפזורת

יש כל כך הרבה מינים של עצים בארץ ובעולם. איך אפשר להכיר את כולם? אתם יודעים מה, בואו נתחיל בקטן. מצאו והקיפו בתפזורת הבאה שמות של 12 מיני עצים מוכרים בישראל. מצאתם? מצוין! אלון, חרוב, ברוש, אלה, שקד, ארז, אורן, אקליפטוס, זית, קטלב, תמר, רימון

ח	ר	ו	ב	נ	צ	פ	ב	י	צ	ה
י	ב	נ	ר	ר	ס	ז	ת	פ	ד	ב
ת	ו	א	ו	ר	נ	כ	מ	ג	נ	פ
ב	י	ק	ש	נ	ד	א	ר	ז	ח	ק
ו	ש	ל	ת	צ	א	ה	ב	י	ס	ט
ב	כ	י	ק	ט	ל	ב	ו	ת	י	ב
ו	ר	פ	י	כ	ה	מ	א	י	ד	ו
צ	נ	ט	נ	ר	י	מ	ו	נ	ה	צ
א	ל	ו	נ	ת	צ	ב	ר	ל	ר	מ
ר	י	ס	ב	ע	ג	ו	ר	י	ש	ת
ק	ת	ו	א	נ	נ	ש	ק	ד	צ	א

הידעת?

מהו הסוד הטמון בגזע העץ? מסתבר שבחתך הגזע של חלק מהעצים ישנן טבעות גדילה, הנוצרות שנה אחרי שנה. בעזרת ספירה של הטבעות ניתן לתארך את גילו של העץ. למדע זה יש אפילו שם, קצת מסובך: דנדרוכרונולוגיה, בנוסף אפשר גם לדעת מה "חווה" העץ במהלך חייו (לפי צבירה של כל טבעות). מזג אוויר קשה במיוחד, מחלות, שריפה ועוד.

אוספים אות:

מהי האות הראשונה של שם העץ המופיע בקצה הימני-עליון של התפזורת? ___

נטיעה בקליק!

הכירו את אתר "הקלק וטע" - סרקו את הברקוד והיכנסו לאתר קק"ל, שם תוכלו לטעת עצים ביערות ישראל ולקבל תעודה עם הקדשה אישית. רוצים לעשות את הדבר האמיתי? בקשו מההורים לסמן ביומן ולהגיע אל יערות קק"ל כאשר מתקיימות נטיעות ט"ו בשבט. והכי חשוב: זכרו היכן בדיוק נטעתם את העץ שלכם. כך תוכלו לבקר בעוד כמה שנים לראות עד כמה הוא גדל!

הידעת?

עד היום נטעה ק"ל ברחבי ישראל יותר מ-240 מיליון עצים (שזה בערך פי 30 ממספר תושבי ישראל).

הבית שלכם נקי? והרחוב שבו אתם גרים? ומה באשר לכיתה שלכם? ברור שכן, כי יש מי שמנקה את המקומות הללו.

אבל מי יעזור ליער להישאר נקי?

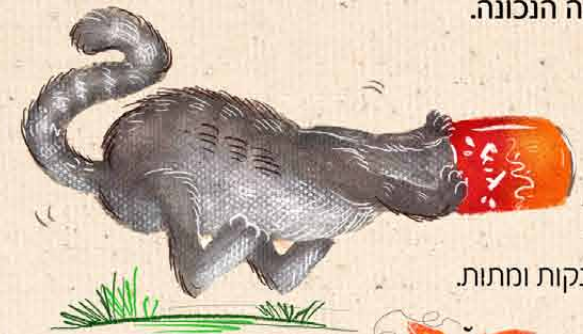
יערני קק"ל עושים כמיטב יכולתם, אבל בישראל ישנם יותר ממיליון דונמים של יערות - זהו שטח עצום! לכן, חשוב לנו לעודד תרבות של ניקיון ביערות ולגרום לכך שהמבקר ביער יהיה אחראי לפסולת שלו ושותף לתהליך הניקיון. לפניכם מספר שאלות בנושא ניקיון, אקולוגיה ומה שביניהם. הקיפו בעיגול את התשובה הנכונה.

מהו מיחזור?

1. עיבוד מחדש של פסולת כדי ליצור מוצר חדש.
2. הרצון שלנו לחזור אחרי בית הספר הביתה מדי יום ביומו.

כיצד נפגעים בעלי החיים ביער משקיות אשפה עם שאריות מזון?

1. החיות לועסות את השקיות ומחפשות אוכל בקופסאות כדי להגיע למזון, ולפעמים נחנקות ומתות.
2. החיות משמינות מעודף המזון ונעשות מפונקות.

מהי הטמנת פסולת?

1. סוג של משחק מחבואים, שבו מסתירים את האשפה מעיני המשתתפים האחרים.
2. שיטה לטיפול בפסולת וקבורתה בצורה מסודרת.

תנו דוגמה לשימוש חוזר במוצר:

1. לצייר ציור על דף שכבר הודפס בצדו השני.
2. לאכול קצת צ'יפס, לראות סרט ואז לאכול שוב מהצ'יפס שנשאר.

מהי אקולוגיה?

1. שיטת הישרדות ביערות.
2. מדע העוסק בקשר שבין האדם לסביבה.

מהי הפרדת פסולת?

1. שיטה לאיסוף פסולת מסוגים שונים, תוך הפרדה בין מרכיביה לפני ההעברה למיחזור.
2. שיטה מאוזנת לחלק את הפסולת בין כמה פחים, כדי שיהיה קל יותר לסחוב אותם לחדר האשפה.

רוצים לשנות את העולם? ברור שאתם רוצים!

אז בואו נתחיל בקטן, ואנחנו מבטיחים לכם שאחרי המשימה הזו, תרגישו שעשיתם משהו למען היער (ואפילו למען כדור הארץ כולו).

בזמן הטיול שלכם, מצאו פריט פסולת שמישהו השליך: שקית ניילון, בדל סיגריה, בקבוק פלסטיק או נייר עיתון ישן. מצאתם? אספו אותו לתוך שקית והשליכו לאשפה בסוף הטיול.

לא מצאתם פסולת? מצוין!

נסו למצוא אותה במושגים שהתבלבלו... לפניכם חמש דוגמאות לפריטים שנחשבים לפסולת כאשר משליכים אותה ביער או בשטח פתוח. האותיות קצת התערבבו - אנא סדרו אותן באופן מובן.

הידעת?
כל שנה יוצאים מליוני בני אדם ב"יום הניקיון הבינלאומי" (ביותר מ-120 מדינות) למבצעי ניקיון של הסביבה. בישראל, קק"ל היא זו שמובילה את מבצעי הניקיון הללו ביערות ובשטחים הפתוחים - ואתם מוזמנים להצטרף ולעשות שינוי!

באיזו אות מתחילה התשובה הנכונה של השאלה האחרונה? _____

היער הוא בית גידול עשיר מאוד לחיות ולצמחים. כאן הם מוצאים את כל מה שהם צריכים: מזון, מים ומחסה.

כעת הביטו סביבכם. הביטו לעבר הצמרות, בחנו מקרוב את גזעי העצים, את הסדקים הקטנים שבקרקע. **האיים?** היער הוא ביתם של ציפורים, חרקים, זוחלים, וגם בעלי חיים גדולים יותר כגון תנים, חזירי בר וצבאים.

לפניכם יער שבו חבויים היטב 7 בעלי חיים שונים. מצאו לפחות 5 מהם והקיפו אותם בעיגול.

תמיד רציתם להיות בלשים? הנה ההזדמנות שלכם!

מאחר שבעלי חיים רבים פעילים בלילה ואחרים נוהגים להסתתר היטב גם ביום, נסו למצוא לפחות את הרמזים שהם הותירו אחריהם. קחו את הזמן ותיהנו - המשימה הזו יכולה להימשך כל הטיול!

סמנו בעיגול את מה שמצאתם. גיליתם הפתעות מיוחדות? ציינו גם אותן.

נוצות של ציפורים

איצטרובל מכורסם

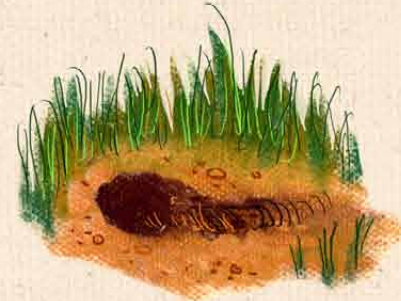
עקבות של בעלי חיים

גללים של בעלי חיים

קן של ציפור

מחילה קטנה של זוחלים

עצמות של בעלי חיים

קוצים של דורבן

מצאתי גם:

ואפילו:

הידעת?

אם הייתם מטילים ביערות הארץ לפני קצת יותר מ-100 שנים, יש סיכוי שהייתם מגלים בעלי חיים שכבר נכחדו מאזורנו, בהם אפילו דובים ונמרים!

אוספים אות:

נת' הגידול מספקים לבעלי החיים שלושה דברים חשובים, ועלושתם מתחילים באות: _____ (רמז: קראו שוב את המטפט הראשון במשימה זו).

כולנו יודעים שעץ הוא חומר דליק מאוד, ולכן הסכנה הגדולה ביותר ליערות היא שריפה - הנובעת בדרך כלל מפעילות האדם: מבדל סיגריה בוער או ממדורה שלא כותבה כראוי. לכן, חשוב להיזהר באש בשטחי היער - במיוחד בימים חמים.

רוב שריפות היער נגרמות כתוצאה מפעילות האדם. לכן, הכי חשוב למנוע את השריפות לפני שהן בכלל מתחילות. יש לכבות היטב את הפחמים במנגל וגם את המדורות שהדלקתם (במקומות המותרים לכך בלבד!) אין להבעיר מדורות מתחת לעצים.

בדקו שאף אחד בקרבתכם אינו משליך סיגריה בוערת ביער כי גם שריפה ענקית מתחילה מניצוץ אחד קטן... **ראיתם עשן עולה ביער? מהרו להתקשר למכבי האש 102 ולמוקד קק"ל 1-800-350-550.**

לצערנו, בישראל התחוללו שריפות ענק שכילו יערות שלמים. הטבע אמנם יודע להתאושש, אבל שיקום של יער שנשרף הוא תהליך ארוך, יקר ומורכב מאוד. ועוד לא הזכרנו את המוני בעלי החיים שנפגעים מהשריפה...

כעת מהרו ועזרו לשועל הקטן להימלט משריפת היער אל האזור הבטוח. זכרו, אין לעבור דרך מוקדי האש.

הידעת?

בקיל פועלים רבות למנוע שריפות ביער - הן בפעולות בשטח והן בהסברה מול המבקרים ביער. קיל מקימה דרכי חיץ ביער למניעת התפשטות אש בזמן שריפה ולמעבר כבאיות. כמו כן, מצבה תצפיתנים שיושבים בקיץ במגדלי תצפית בפסגות היערות ותפקידם להתריע על עשן שנראה ביער. בנוסף שוהים ביערות בריסיון, עדרי בקר וצאן, האוכלים עשבים ולנפים נמוכים - ובכך מקטנים את הסיכוי להתפשטות שריפה ביער. היערנים גוזמים ומדללים את החלקים הנמוכים של העצים כדי למזער אפשרות של שריפת צמרות, טעליה קשה מאוד להשתלט.

אוספים אות:

אם הצלחתם להציל את השועל שבמבוך, ודאי עברתם דרך אות מסוימת. מהי האות? _____

א

ב

ג

ד

ה

ו

התחלה

היער, הטבע והאדם

אם הגעתם עד כאן, סימן שאתם בדרך להיות יערנים אמיתיים!
למדתם המון על היער, על החיים בו ועל השמירה עליו.
וזה בדיוק מה שאנו בקרן קימת לישראל עושים כבר יותר מ-115 שנים.
הסמל שלנו כולל את הצבעים חום, ירוק וכחול - המסמנים אדמה, יער ומים.

לפניכם חלק ממגוון הפעילויות שבהם עוסקת כיום קק"ל. כתבו ליד כל אחת מהן את הצבע שלדעתכם מתאים לה. עבור חלק מהפעילויות, תוכלו אף לציין גם יותר מצבע אחד.

1. נטיעות וייעור
2. שיקום נחלים
3. הקמת מאגרי מים
4. הכשרת שבילי טיול ברגל ובאופניים
5. פריצת דרכים חדשות
6. שימור וטיפול בעצים
7. הקמת מצפורי נוף וחניוני נופש
8. הכשרת קרקע לחקלאות ולמרעה

אוספים אות:
שימו לב לתשובה שכתבתם בשאלה מספר 6. מהי האות הסגויה של הצבע? _____

יוצרים בטבע

ועכשיו, הגיע הזמן להיות יצירתיים.
בזמן שההורים מכינים את הפיקניק או נחים בצל העצים, אתם מוזמנים ליצור בעצמכם סדנת יצירה מן הטבע.

איך עושים זאת?

אוספים מהקרקע עלים שנשרו, ענפים דקים שנפלו, אבנים קטנות, אצטרובלים ושאר הפתעות - ויוצרים פסל סביבתי קטן, פרצוף מצחיק או מפלצת-יער מפחידה. מה שבא לכם!
סיימתם? צלמו את היצירה שלכם, כדי שתישאר לכם מזכרת מהיער.

זכרו, זוהי יצירה חד-פעמית: אנו יוצרים בטבע ולא פוגעים בו. לכן, אין לתלוש ענפים או עלים מהעצים ואין לפגוע בבתי גידול.
אבל אתם בטח כבר יודעים את כל זה...

להתחבר ליער עם כל החושים

עד כמה אתם נהנים מהביקור ביער?
רגע לפי שנפרדים, קבלו משימה בלי ציונים ובלי תשובות נכונות או לא נכונות. זוהי משימה שכל-כולה
חיבור אמיתי שלכם לטבע.
אה, כן. וזה גם כיף!

רוצים להרגיש חלק מהיער הגדול?
עמדו במקום יפה שמוצא חן בעיניכם, התרכזו היטב וסמנו את החוויות והתחושות הבאות:

אני מריח פרח או כל צמח אחר שמדף ריחות נעימים

אני מרגיש את הרוח על פניי.

אני רואה לפחות שלושה גוונים שונים של צבע ירוק.

אני נוגע בגזע של עץ ומרגיש ממש מחובר אליו.

אני שומע ציוץ ציפורים.

אני מביט מקרוב-קרוב על חרק או בעל חיים קטן שנמצא על הקרקע.

ועכשיו, כל מה שנשאר לכם לעשות הוא לקחת את כל האותיות שאספתם במשימות השונות,
ולהכניס אותן לפי סדר הופעתן למשפט הבא:

י_ד_נ_ו_ר_ל_היע_

כעת, בעודכם ביער:

1. צלמו את עצמכם עם עמוד זה
 2. סרקו את הקוד המצורף או הקלידו את כתובת האתר
 3. פעלו בהתאם להוראות באתר ואולי תזכו בפרס מדליק* שיישלח אליכם הביתה
- אתם כמובן מוזמנים להישאר באתר, לשחק ולהנות מתכניות ופעילויות נוספות של קק"ל.

<http://www.greenwin.kkl.org.il/children-of-the-forest>

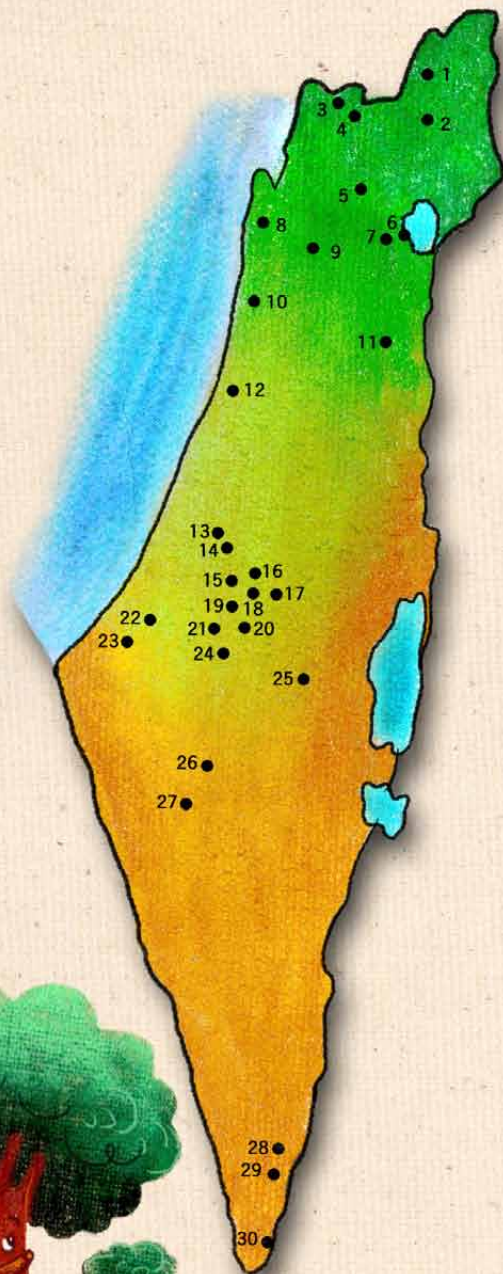
*עד גמר המלאי, כל הקודם זוכה, לא ניתן להמיר את הפרס בכסף או בשווה כסף או בכל פרס אחר

נשמח לראותכם ביערות ובפארקים שלנו:

16. פארק איילון-קנדה	1. יער הרי נפתלי
17. סטף	2. אגמון קק"ל החולה
18. יער הקדושים	3. פארק אדמית
19. יער צרעה-הנשיא	4. פארק גורן
20. פארק עדולם צרפת	5. יער שבב
21. יער המלאכים-שחריה	6. יער שוויץ
22. יער שוקדה	7. יער בית קשת
23. יער בארי	8. יער חוף הכרמל
24. יער דבירה	9. פארק רמת מנשה
25. יער יתיר	10. פארק ז'בוטינסקי-שוני
26. פארק נחל באר שבע	11. יערות הגלבוע
27. פארק גולדה	12. יער אילנות
28. פארק תמנע	13. פארק יער שוהם
29. ארץ החרדונים	14. יער בן שמן
30. הפארק הבינלאומי לציפורים באילת	15. יערות גזר-נחשון

רוצים לדעת עוד על היער שבו אתם נמצאים?
לקבל רעיונות למסלולי טיול נוספים באזור?
להירשם ולקבל באימייל המלצות לפעילויות מדליקות ביערות קק"ל?
סרקו את הקוד הבא או כנסו לאתר קק"ל www.kkl.org.il

לפרטים והרשמה לאירועים וטיולים מוזכרים - מוקד "קו ליער" של קק"ל 1-800-350-550

מגזין הטיולים האינטרנטי של קק"ל
www.eyarok.org.il

עם קק"ל מטיילים

כתיבה: איל שפירא | איור ועיצוב: ענבל שריד בר שקד

בהוצאת יחידת הפרסומים, אגף קשרי ציבור ובשיתוף מחלקת קהילה ויער, אזור השפלה והחוף ואגף חינוך

© קרן קימת לישראל | הודפס על נייר אקולוגי ידידותי לסביבה